

Втора национална конференция на Съюза на германистите в България (Велико Търново, 26.–30.X.2009 г.)

Съюзът на германистите в България със седалище в гр. Велико Търново бе учреден по повод на юбилейната сесия в чест на доц. д-р **Ана Лилова** през есента на 2005 г. в Софийския университет. Четири години по-късно, по повод Отчетно-изборното си събрание по приключване на първия мандат, Съюзът проведе Втората си национална конференция, отново във ВТУ “Св. Св. Кирил и Методий” (26.–30.10.09 г.) под надслов “Интеркултурност – интермедиаалност – интертекстуалност”. В нея взеха участие германисти преподаватели по немски език и литература от 15 катедри във висшите училища в Благоевград, Варна, Велико Търново, Пловдив, София и Шумен.

Като откри конференцията, Ректорът на ВТУ – **проф. д-н Пламен Легкоступ**, подчерта ролята на немскоезичната комуникативна среда за интензивния диалог между културите. С поздравителния си адрес до участниците в конференцията Секретарят на посланика на Р Австрия, г-н **Андрей Войда**, изказа високата си оценка за посредническата роля на германистите – преподаватели и преводачи, за осъществяването на социално-политическото и културно сътрудничество. Представителката на дир. “Политика в общото образование” на МОМН – г-жа **А. Арсениева**, приветства високото ниво на подготовка на българските германисти, които са сред най-активните носители на културен обмен в присъединителните процеси на България към Европейския съюз. Д-р **Райнер Ичерт** поздрави Съюза като представител на Гьотейнститут и пожела по-тясно сътрудничество и нови съвместни проекти. Като член на катедрата по Германистика и нидерландистика, съорганизатор на конференцията, Деканът на Филологическия факултет – **доц. д-р Багрелия Борисова**, изказа удовлетворението си от устойчивото развитие на научния персонал и материалната база на германистиката във ВТУ.

Всички официални лица поднесоха специалните си поздравления и към **проф. д-н Пенка Ангелова**, чийто 60-годишен юбилей бе повод да се оцени подобавашо една отгадена на германистиката и интеркул-

турния диалог творческа биография. В пленарния си доклад юбиларката припомни съществени моменти от съзряването на модерните филологии и съсредоточи вниманието върху интердисциплинарното им взаимопроникване с дискурсивни модели от социологията, психологията и историографията, за да подчертае избледняването на национално-идеологическите аргументи в съвременната хуманитаристика. Темата за историзма във филологиите беше продължена от **проф. д-р Борис Парашкевов (СУ)**, който проследи нови моменти в изследванията на етимологичните дублети.

Основен акцент през първия ден от конференцията бяха осъществяваните от членове на Съюза международни проекти от областта на преподаването на интеркултурна компетентност. Като продължение на закритата конференция на “IDIAL” с проектмениджър за ВТУ **доц. д-р Николина Бурнева** (срв. предходната дописка) в пленума бяха представени концепцията и конкретни разработки на тази регионална, интеркултурна и трансверсална система за учебници по чужди езици (**проф. д-р Андреа Богнер** от Гьотинген и **доц. д-р Тадеуш Зухевич** от Жилъона Гура), а във видеомоста **Хайналка Бек** (сек. по Интеркултурна германистика Гьотинген) и **д-р Матиас Юнг** (Институт по интеркултурна комуникация, Дюселдорф) демонстрираха онлайн продукти за повишаване на квалификацията на преподаватели по немски език. **Нели Пейчева** (ВТУ) представи богато илюстрирана хроника на Проекта по интеркултурна комуникация – ПИК, в който под ръководството на **проф. дфн Пенка Ангелова** са обединили усилията си за създаване на магистърска програма германистичните институти на университетите във Велико Търново, Букурещ, Дебрецен и Мюнхен. **Проф. дфн Ана Димова** (ШУ) запозна присъстващите с Чуждото в текста – Международен проект за колективна монография по проблемите на чуждозиковата комуникация от текст лингвистична перспектива, разработван от германистичните институти в Потсдам, Будапеща, Мадрид и Шумен.

С оглед на интеркултурната насоченост на конференцията **Лотар Яшке** (Брюксел) разказа за основните проблеми в преработването на идеологически и кадрови въпроси, произтичащи от близкото минало на бивша Югославия с оглед на европейската ѝ интеграция.

През втория ден от конференцията се изнесоха доклади от областта на литературознанието и съпоставителната културология. Влиянието на полимедиаалността на сценичното произведение върху езиков стил **Ана Димова** (Шумен) илюстрира чрез съпоставителния прочит

на преводите на Шилеровите “Разбойници” от Нешо Бончев, Жана Гълъбова и Владко Мурдаров. **Владимир Сабоурин** (ВТУ) коментира съвременяващия превод на Омировата “Илиада” на немски език от Раул Шрот и обясни основанията за постмодерния ѝ прочит. **Елена Павлова** (СУ) показва как интертекстуалните препратки в “Облаци. Дом” от Елфриде Йелинек служат за деконструкция на “нацисткия мит” (според теорията на Дж. Л. Нанси). **Рапица Иванова** (ВТУ) запозна публиката с интригуващото преплитане между графични и наративни образи на жената в творчеството на Патриокци Гърд и Бодо Кирххоф. За диалектиката между свое и чуждо в романите от известния в Швейцария, но напълно непознат у нас Герхард Майер говори **Антоанета Михайлова** (ЮЗУ). А романите на австриеця Роберт Менасе, един сравнително чест гост на българските германисти, бяха обект на интерпретации в доклада на Радослава Минкова (ПУ).

В следобедното заседание доминираше българската тема. Подробният социологически анализ на проекта “Немско пътуване към Пловдив” на издателство “Вундерхорн” **Снежана Бойева** (ШУ) илюстрира чрез историята на възникване и рецепция на “Кучетата на Пловдив” (1997) от Михаел Бузелмайер. **Николина Бурнева** посвети изложението си на “графологическата естетика” в българския модерн, като посочи паралели между “Линията в изобразителното изкуство” на Чавдар Мутафов и рисунъка на църквите у Никола Петров, Жорж Папазоф, Цанко Левренов и Иван Милев.

В последния ден на конференцията бяха представени два блока от доклади – на езиковедска и на методико-дидактическа тематика. **Теодора Кирякова** (ЮЗУ) анализира трансфера на двойствените форми при немскоезичните преводи на Библията. **Марийка Димитрова** (ВТУ) проследи семантичните измерения на символите в “Маса и власт” от Елиас Канети. Имената на улиците като топоси на колетивната памет – тяхното периодично подмяне и тяхната резистентност в комуникативната памет – представи с немски и български примери **Иванка Танева** (ПУ). **Марин Петков** (ВТУ) се върна към корените на историческите семантики, изследвайки влиянието на изходния език върху рода на съществителното в заемките от чужд език в старовисоконемски. **Диана Станева** (АУБ) обясни лексикографското кодиране на родови белези при редица фразеологизми. Примери на немски и на български език за каламбури в езика на рекламата в масмедиа посочи **Албена Иванова** (ШУ).

Тъй като болшинството от германистите, ангажирани във висшите училища на България, освен по-тясната си специализация имат аудиторна заетост и като преподаватели по немски като чужд език, темата за методиката на обучението по немски език също принадлежи към акцентите на националната конференция. **Павлина Стефанова** (НБУ) разясни социалните функции на учебника с оглед на обучаемия и на преподавателя. **Мая Долапчиева** (СУ) сподели опита си с учебната система “Direkt”. **Маргарита Попова** (Туризм – Варна) представи новия си учебник “Tourismus und Kommunikationswege”, подкрепен от двуезични тематични разговорници по хотелиерство и ресторантьорство. На дидактични модели бяха посветени докладите на **Нели Митева** (ШУ) за ролевите игри като социална форма на чуждоезиковото обучение и **Катя Балабанова** (ЮЗУ) за изграждането на фразеологични компетенции в подготвителния клас. **Дечко Христов** (Габрово) сподели обобщени наблюдения над новите аспекти на чуждоезиковото обучение и обърна внимание на слаби звена в интермедиялната система на преподаване.

Тъй като в рамките на Докторантския семинар на Филологическия факултет беше предвидена национална конференция на докторантите, съорганизаторите от катедрата по Германистика и нидерландистика решиха да поканят младите германисти от страната за участие в този именно научен форум (срв. следващата дописка). Така се даде възможност започващите сега университетската си кариера във висшите училища на Шумен, Варна и Велико Търново да се запознаят и да добият преки впечатления от работата на останалите.

Втората национална конференция на Съюза на германистите в България може да се оцени като успешна. Както бе подчертано многократно от участниците в конференцията, обстоятелството, че в германистичната катедра на ВТУ се извършва една плавна смяна на поколенията, не води до понижена академична активност, а – напротив, продължава традициите на жизнен и интригуващ университетски център. Втората национална конференция на германистите в България би била немислима без финансовата подкрепа на Германската служба за академичен обмен (ДААД), за което Съюзът използва случая да изрази дълбоката си благодарност.

Николина Бурнева